

WO.092.10.2016

Pan
bryg. Jacek Szpuntowicz
Komendant Powiatowy
Państwowej Straży Pożarnej
w Białogardzie

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 6 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) zwanej dalej „ustawą”, zespół kontrolerów z Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Szczecinie przeprowadził kontrolę w trybie zwykłym w Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Białogardzie, przy ul. Szosa Połczyńska 1, zgodnie z rocznym planem kontroli zatwierdzonym przez Zachodniopomorskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP 2 grudnia 2015 r.

Kontrolę przeprowadzili:

- **mł. bryg. Elżbieta Zielińska** – naczelnik Wydziału Kadr w Komendzie Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Szczecinie działająca na podstawie upoważnienia do kontroli nr: WO.092.10.1.2016 z 15 czerwca 2016 r. podpisanego przez Zachodniopomorskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej z up. st. bryg. Jacka Rudzińskiego,
- **Ewa Kadyrow** – starszy specjalista w Wydziale Kadr w Komendzie Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Szczecinie działająca na podstawie upoważnienia do kontroli nr: WO.092.10.2.2016 z 15 czerwca 2016 r. podpisanego przez Zachodniopomorskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej z up. st. bryg. Jacka Rudzińskiego,
- **Elżbieta Plucińska** – starszy specjalista w Wydziale Kadr w Komendzie Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Szczecinie działająca na podstawie upoważnienia do kontroli nr: WO.092.10.3.2016 z 15 czerwca 2016 r. podpisanego przez Zachodniopomorskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej z up. st. bryg. Jacka Rudzińskiego.

Kontrolę przeprowadzono w dniu: 17 czerwca 2016 r.

Zakres kontroli: Przedmiot kontroli: Prawdliwość rozliczania czasu służby strażaków i wypłaty ekwiwalentu za wypracowanie nadgodzin. Realizacja wytycznych KG PSP w zakresie obsadzania wybranych stanowisk kierowniczych w PSP.

Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2015 r. do 16 czerwca 2016 r.

I. Podsumowanie i ocena działalności Komendanta Powiatowego PSP w Białogardzie.

1. Prawdliwość rozliczania czasu służby strażaków i wypłaty ekwiwalentu za wypracowanie nadgodzin.

Zagadnienia czasu służby reguluje *art. 35 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2016 r., poz. 603)*, zwanej dalej ustawą o PSP oraz *rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 grudnia 2005 r. w sprawie pełnienia służby przez strażaków Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. Nr 266, poz. 2247 ze zm.)*, zwanego dalej rozporządzeniem z dnia 29 grudnia 2005 r.

Analizie podlegały harmonogramy półroczne, listy obecności, indywidualne karty ewidencji czasu służby (dalej zwane KECS), książki podziału bojowego za pierwszy oraz drugi okres rozliczeniowy 2015 r. oraz karty rozliczeniowe wykorzystanych urlopów strażaka PSP.

W toku kontroli stwierdzono, co następuje.

a) ujęcie zadania rozliczenia czasu służby w zakresach czynności pracowników.

Za prowadzenie ewidencji czasu służby strażaków odpowiedzialna jest Pani Sylwia Krych – inspektor ds. organizacji i kadr, która zadanie rozliczenia czasu służby ma ujęte w zakresie czynności.

b) harmonogram służby na okres rozliczeniowy – sporządzenie.

Zgodnie z § 12 ust. 1 rozporządzenia z dnia 29 grudnia 2005 r. dla JRG oraz dla PSK zostały sporządzone harmonogramy półroczne na oba kontrolowane okresy rozliczeniowe.

c) harmonogram służby na okres rozliczeniowy – data podpisania, czy zapoznano strażaków z harmonogramem.

	Data zatwierdzenia harmonogramu półrocznego przez kierownika kontrolowanej jednostki	
	I okres rozliczeniowy 2015 (01.01.2015 r. – 30.06.2015 r.)	II okres rozliczeniowy 2015 (01.07.2015 r. – 31.12.2015 r.)
PSK	22.12.2014 r.	23.06.2015 r.
JRG	22.12.2014 r.	23.06.2015 r.

Harmonogramy półroczne zostały zatwierdzone przez kierownika kontrolowanej jednostki i podane do wiadomości strażaków zgodnie z obowiązującymi przepisami, tj. co najmniej na 7 dni przed rozpoczęciem okresu rozliczeniowego.

d) ocena prawidłowości sporządzenia harmonogramu służby na okres rozliczeniowy w zakresie: zgodności z normatywem godzin w okresie rozliczeniowym.

Dni i godziny służby poszczególnych strażaków w harmonogramach półrocznych zostały określone zgodnie z normą czasu służby o której mowa w art. 35 ust. 1 ustawy o PSP.

e) ocena prawidłowości sporządzenia harmonogramu służby na okres rozliczeniowy w zakresie: przestrzegania zasady „120 godzin wolnych”.

Jednostka	Czy liczba kolejnych godzin wolnych od służby określonych w harmonogramie jest większa niż 120?	
	I 2015	II 2015
PSK	NIE	NIE
JRG	TAK	NIE

W skontrolowanych harmonogramach półrocznych występują dwa przypadki, ponad 120 godzinnych przerw między zaplanowanymi służbami. Zgodnie z § 12 ust. 1 rozporządzenia z dnia 29 grudnia 2005 r. liczba kolejnych godzin wolnych od służby określonych w harmonogramie nie może być większa niż 120, a dni i godziny służby powinny być ustalone w sposób równomierny.

f) ocena prawidłowości wyznaczania strażaków do pełnienia dyżuru domowego – zgodnie z § 13 rozporządzenia z dnia 29 grudnia 2005 r.

Analiza miesięcznych zestawień dyżurów domowych nie wykazała przypadków naruszenia § 13 ust. 3 rozporządzenia z dnia 29 grudnia 2005 r., zgodnie z którym strażak może pełnić dyżur domowy nie więcej niż 4 razy w miesiącu, w tym dwa razy w sobotę, niedzielę lub święto, a czas trwania wszystkich dyżurów w miesiącu nie może przekroczyć łącznie 72 godzin.

g) prawidłowość sporządzenia kart ewidencji czasu służby strażaka w zakresie zgodności z wymaganiami określonymi w §16 ust.2 rozporządzenia z dnia 29 grudnia 2005 r.

Karty ewidencji czasu służby strażaka są założone i prowadzone odrębnie dla każdego strażaka. Skontrolowano jedenaście indywidualnych KECS w tym trzy KECS strażaków pełniących służbę w systemie codziennym (.....) i osiem KECS strażaków pełniących służbę w systemie zmianowym (.....).

Zgodnie z § 16 ust. 2 rozporządzenia z dnia 29 grudnia 2005 r. KECS ww. strażaków obejmują informacje o czasie służby pełnionej według obowiązującego strażaka harmonogramu o którym mowa w § 12 ust. 1 ww. rozporządzenia, informacje o urlopach,

zwolnieniach od zajęć służbowych, zwolnieniach lekarskich oraz innych usprawiedliwionych nieobecnościach w służbie. W KESC w wierszu harmonogram służby prawidłowo wprowadzono w poszczególnych dniach miesiący liczbę godzin służby według harmonogramu półrocznego, jednakże zaleca się, aby godziny służby były wprowadzone w układzie 16 godzin (służba od 8⁰⁰ do 24⁰⁰) i 8 godzin w dniu następnym (służba od 24⁰⁰ do 8⁰⁰), a nie 24 godziny w jednym dniu. Praktyczne propozycje ewidencjonowania i rozliczania czasu służby zostały podane w opracowaniu Biura Kadr Komendy Głównej PSP w roku 2006, w którym to opisano funkcjonowanie aplikacji „Ewidencja czasu służby strażaka” oraz podano zasady ewidencjonowania czasu służby. W KECS brak jest informacji o otrzymanym czasie wolnym za wypracowane nadgodziny lub wypłaconej rekompensacie pieniężnej, a także o pełnionych dyżurach domowych.

h) zgodność kart ewidencji czasu służby strażaka z książką podziału bojowego i listą obecności.

Informacja o urloпах, zwolnieniach od zajęć służbowych, zwolnieniach lekarskich oraz innych usprawiedliwionych i nieusprawiedliwionych nieobecnościach w służbie zawarta w KECS jest zgodna z listami obecności oraz książką podziału bojowego. W jednym przypadku stwierdzono następujący błąd.

Imię i nazwisko	Data	Lista obecności	KECS	Karty rozliczeniowa wykorzystanych urloпów strażaka PSP
.....	21.01.2015 r.	Symbol U (urlop)	Strażak obecny w służbie.	Odpisano jeden dzień z urlopu wypoczynkowego.
	28.01.2015 r.		Strażak obecny w służbie.	Odpisano jeden dzień z urlopu wypoczynkowego.
<i>Niezaewidencjonowano w KESC 16 godzin urlopu wypoczynkowego. Powyższa sytuacja nie ma wpływu na ilość wypracowanych nadgodzin. Urlop został poprawnie rozliczony w karcie rozliczeniowej wykorzystanych urloпów.</i>				

i) ocena poprawności rozliczenia czasu służby w oparciu o harmonogram służby na okres rozliczeniowy.

W trakcie kontroli ustalono, że wszelkie usprawiedliwione nieobecności w służbie są poprawnie rozliczane w oparciu o harmonogram półroczny o którym mowa w § 16 ust. 2 rozporządzenia z dnia 29 grudnia 2005 r.

j) przekroczenie liczby dopuszczalnych w okresie rozliczeniowym godzin ponadnormatywnych z wyłączeniem przypadków dotyczących wprowadzenia podwyższonej gotowości operacyjnej w PSP.

Zgodnie z art. 35 ust. 9 ustawy o PSP czas służby strażaka może być przedłużony do 48 godzin tygodniowo w danym okresie rozliczeniowym. Tylko w przypadku wprowadzenia podwyższonej gotowości operacyjnej w Państwowej Straży Pożarnej, czas służby strażaka można przedłużyć ponad normę, o której mowa w art. 35 ust. 9 ustawy o PSP. Maksymalna liczba możliwych do wypracowania godzin służby ponad normę, o której mowa w art. 35 ust. 1 ustawy o PSP (bez wprowadzenia podwyższonej gotowości bojowej w PSP) wynosiła w I okresie rozliczeniowym 2015 r. 249 godzin, natomiast w II okresie rozliczeniowym 2015 r. 221 godzin. Podczas kontroli nie stwierdzono przypadków przekroczenia liczby dopuszczalnych godzin ponadnormatywnych w kontrolowanych okresach rozliczeniowych.

k) poprawność naliczenia i wypłaty rekompensaty pieniężnej za przedłużony czas służby.

Za przedłużony czas służby do 48 godzin tygodniowo w okresie rozliczeniowym, strażakowi przyznaje się czas wolny od służby w tym samym wymiarze albo rekompensatę pieniężną. W kontrolowanej jednostce wysokość wypłaconych ekwiwalentów pieniężnych za wypracowane nadgodziny jest zgodna z ilością godzin zaewidencjonowanych w KECS.

l) czy stwierdzono przypadki oddawania czasu wolnego w zamian za godziny nadliczbowe pochodzące z okresów rozliczeniowych wcześniejszych niż okres bezpośrednio poprzedzający okres rozliczeniowy.

Podczas kontroli nie stwierdzono przypadków oddawania czasu wolnego w zamian za godziny nadliczbowe pochodzące z okresów rozliczeniowych wcześniejszych niż okres bezpośrednio poprzedzający okres rozliczeniowy.

m) czy w przypadkach rozwiązywania stosunku służbowego uwzględnia się wynikającą z wytycznych KG PSP konieczność zrekompensowania godzin nadliczbowych strażaka najpóźniej w dniu zwolnienia ze służby.

W przypadku rozwiązania stosunku służbowego godziny nadliczbowe zostały zrekompensowane.

Lp.	Obszar kontroli	Miernik	Ocena	Uwagi
		TAK/NIE		
1.	Ujęcie zadania rozliczenia czasu służby w zakresach czynności pracowników.	TAK	pozytywna	
2.	Harmonogram służby na okres rozliczeniowy – sporządzenie.	TAK	pozytywna	
3.	Harmonogram służby na okres rozliczeniowy –data podpisania, czy zapoznano strażaków z harmonogramem.	TAK	pozytywna	
4.	Ocena prawidłowości sporządzenia harmonogramu służby na okres rozliczeniowy w zakresie – zgodności z normatywem godzin w okresie rozliczeniowym.	TAK	pozytywna	
5.	Ocena prawidłowości sporządzenia harmonogramu służby na okres rozliczeniowy w zakresie – przestrzeganie zasady „120 godzin wolnych”.	<u>NIE</u>	uchybiecie	
6.	Ocena prawidłowości wyznaczania strażaków do pełnienia dyżuru domowego – zgodnie z § 13 rozporządzenia.	TAK	pozytywna	
7.	Prawidłowość sporządzenia kart ewidencji czasu służby strażaka (KECS) w zakresie zgodności z wymaganiami określonymi w §16 ust.2 rozporządzenia dla 20% załogi, jednakże nie mniej niż 10 osób (w tym co najmniej 6 osób zmianowego rozkładu czasu służby).	<u>NIE</u>	uchybiecie	
8.	Zgodność kart ewidencji czasu służby strażaka z książką podziału bojowego, ewidencją urlopów i listą obecności dla 20% załogi.	TAK	pozytywna	
9.	Ocena poprawności rozliczenia czasu służby w oparciu o harmonogram służby na okres rozliczeniowy dla 20% załogi.	TAK	pozytywna	
10.	Czy nie przekroczono liczby dopuszczalnych w okresie rozliczeniowym godzin ponadnormatywnych dla 20% załogi z wyłączeniem przypadków dotyczących: a) zadysponowania strażaka do działań ratowniczych oraz do udziału w ćwiczeniach odwodów operacyjnych; b) delegowanie strażaka do pełnienia służby poza granicami państwa w grupie ratowniczej utworzonej do udziału w działaniach ratowniczych, akcji poszukiwawczo-ratowniczej lub akcji humanitarnej, a także w szkoleniu i ćwiczeniach ratowniczych.	TAK	pozytywna	
11.	Poprawność naliczenia i wypłaty rekompensaty pieniężnej za przedłużony czas służby dla 20% załogi, jednakże nie mniej niż 10 osób (w tym co najmniej 6 osób zmianowego rozkładu czasu służby)	TAK	pozytywna	

12.	Czy czas wolny od służby, o którym mowa w art. 35 ust. 9 i 10 ustawy o PSP został udzielony w następnym okresie rozliczeniowym po okresie, w którym strażak pełnił służbę ponad normę, o której mowa w art. 35 ust. 1 ustawy o PSP.	TAK	pozytywna	
13.	Czy w przypadkach rozwiązania stosunku służbowego uwzględnia się wynikającą z wytycznych KG PSP konieczność zrekompensowania godzin nadliczbowych strażaka najpóźniej w dniu zwolnienia ze służby?	TAK	pozytywna	

Kontrolowane zagadnienie ocenia się pozytywnie z uchybieniami.

1. Realizacja wytycznych KG PSP w zakresie obsadzania wybranych stanowisk kierowniczych w PSP.

Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej 17 czerwca 2014 r. wprowadził do stosowania w jednostkach PSP „Wytyczne w zakresie obsadzania wyższych stanowisk kierowniczych w PSP”.

Mając na uwadze w/c wytyczne Komendant Powiatowy PSP w Białogardzie utworzył kadrę rezerwową. Do kadry rezerwowej zaliczono 9 strażaków z tego 2 do kadry interwencyjnej, a 9 do kadry perspektywicznej.

Lp.	Obszar objęty badaniem	Miernik	Ocena	Uwagi
		TAK/NIE		
1	Czy rozpoczęto proces tworzenia kadry rezerwowej?	TAK	pozytywna	
2	Czy utworzono kadrę interwencyjną na stanowisko:		-	
	a) główny księgowy	NIE	nieprawidłowość	
	b) naczelnik wydziału/kierownik sekcji	TAK	pozytywna	
	c) dowódca JRG	TAK	pozytywna	
	d) z-ca d-cy JRG	TAK	pozytywna	
	e) dowódca zmiany	NIE	uchybiecie	
3	Czy utworzono kadrę perspektywiczną na stanowisko:		-	
	a) główny księgowy	NIE	nieprawidłowość	
	b) naczelnik wydziału/kierownik sekcji	NIE	uchybiecie	
	c) dowódca JRG	NIE	uchybiecie	
	d) z-ca d-cy JRG	TAK	pozytywna	
	e) dowódca zmiany	TAK	pozytywna	
4	Czy strażacy zaliczeni do kadry interwencyjnej posiadają kwalifikacje oraz doświadczenie do mianowania/powołania na dane stanowisko?	TAK	pozytywna	
	Czy przed zaliczeniem kandydatów do odpowiedniego rodzaju rezerwy kadrowej sporządzono opinie służbowe?	TAK	pozytywna	
6	Czy opinia służbowa kandydata do rezerwy kadrowej zawiera oceny na poziomie wyższym niż „poniżej przeciętnej”?	TAK	pozytywna	
7	Czy opinia służbowa kandydata do rezerwy kadrowej zawiera we wnioskach końcowych jednoznaczne sformułowanie stwierdzające, że strażaka należy zaliczyć do danego rodzaju rezerwy kadrowej ze	TAK	pozytywna	

	wskazaniem przewidywanego stanowiska lub wniosek „awansować na wyższe stanowisko służbowe”?			
8	Czy dla kandydatów wchodzących do rezerwy kadrowej sporządzono charakterystykę?	TAK	pozytywna	
9	Czy w stosunku do kandydatów zaliczonych do rezerwy perspektywicznej podjęto działania w celu przygotowania ich do objęcia pełnienia funkcji kierowniczych	TAK	pozytywna	Na 7 strażaków zaliczonych do rezerwy perspektywicznej w odniesieniu do 4 podjęto działania w celu przygotowania do objęcia pełnienia funkcji kierowniczych. Pozostałych 3 zostanie skierowanych do uzupełnienia kwalifikacji zawodowych w miarę przyznawanych miejsc

II. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.

W zakresie prawidłowości rozliczania czasu służby strażaków i wypłaty ekwiwalentu za wypracowanie nadgodzin kontrolowane zagadnienia oceniono pozytywnie z uchybieniami.

W zakresie realizacji wytycznych KG PSP w zakresie obsadzania wybranych stanowisk kierowniczych w PSP kontrolowane zagadnienia oceniono pozytywnie z uchybieniami. Stwierdzone uchybienia nie miały istotnego wpływu na realizację kontrolowanych zagadnień.

III. Uwagi, wnioski i zalecenia.

W związku ze stwierdzeniem uchybień zaleca się dołożenie większej staranności w ewidencjonowaniu czasu służby, a w szczególności dopilnowanie, aby:

- a) ustalone harmonogramy półroczne, w sposób równomierny określały dni i godziny służby poszczególnych strażaków, tak, aby liczba kolejnych godzin wolnych od służby nie była większa niż 120;
- b) w kartach ewidencji czasu służby w wierszu „harmonogram służby”, godziny służby według harmonogramu półrocznego były wprowadzone w układzie 16 godzin (służba od 8⁰⁰ do 24⁰⁰) i 8 godzin w dniu następnym (służba od 24⁰⁰ do 8⁰⁰), a nie 24 godziny w jednym dniu;
- c) w kartach ewidencji czasu służby znajdowała się informacja o otrzymanym czasie wolnym za wypracowane nadgodziny lub wypłaconej rekompensacie pieniężnej, a także o pełnionych dyżurach domowych.

Wystąpienie pokontrolne zawiera 6 stron.

Zgodnie z art. 48 „ustawy” od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Zgodnie z art. 49 „ustawy” kierownik jednostki kontrolowanej w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego poinformuje Zachodniopomorskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystania wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania. Niezależnie od powyższego należy złożyć kolejne informacje o wykonaniu lub wdrożeniu wszystkich uwag, wniosków i zaleceń pokontrolnych.

**Zachodniopomorski
Komendant Wojewódzki
Państwowej Straży Pożarnej
st. bryg. Jacek Staśkiewicz**

Do wiadomości:

1. Komendant Główny
Państwowej Straży Pożarnej.